

PODSUMOWANIE PROJEKTU

Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego

SEKTOR KSZTAŁCENIE I SZKOLENIA ZAWODOWE

Konkurs 2015 | Konkurs 2016

Warszawa 2019

WSTĘP	3
CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU	4
OPIS PROJEKTU	4
WSKAŹNIKI PROJEKTU	5
WARTOŚĆ ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA	7
INSTYTUCJE BENEFICJENTÓW / INSTYTUCJE WYSYŁAJĄCE	8
RODZAJE INSTYTUCJI	8
DZIEDZINY/OBSZARY PROJEKTÓW	9
LICZBA PROJEKTÓW W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA	10
UCZESTNICY PROJEKTÓW	11
OPIS GRUPY DOCELOWEJ (KWALIFIKOWALNI UCZESTNICY)	11
TYPY DZIAŁAŃ	12
LICZBA UCZESTNIKÓW W PODZIALE NA KRAJ DOCELOWY MOBILNOŚCI	14
LICZBA UCZESTNIKÓW W PODZIALE NA PŁEĆ	16
LICZBA UCZESTNIKÓW W PODZIALE NA OBSZAR ZAMIESZKANIA	17
ODNIESIENIE DO STOSOWANIA ZASADY RÓWNOŚCI SZANS, W TYM RÓWNOŚCI SZANS KOBIEC I MĘŻCZYZN	18
WPŁYW PROJEKTU	19
WPŁYW MOBILNOŚCI NA UCZESTNIKÓW	19
KORZYŚCI ZAWODOWE	19
PODNIESIENIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH	20
WPŁYW MOBILNOŚCI NA INSTYTUCJĘ BENEFICJENTÓW	21
DZIAŁANIA INFORMACYJNO-SZKOLENIOWE	22
PRZEPROWADZONE SZKOLENIA	22
ZREALIZOWANE MONITORINGI	23
STRONA INTERNETOWA	23
POWERGEDON	23
PODSUMOWANIE	24

Wstęp

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji realizuje projekty dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego od 2012r. Pierwsze projekty były realizowane w synergii z *Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki* i programem *Uczenie się przez całe życie*, program *Leonardo da Vinci*. Były to działania unikatowe na skalę całej Unii Europejskiej.

Sukces unikatowej na skalę całej Unii Europejskiej synergii zaowocował podjęciem przez FRSE kolejnych działań i przystąpieniem do realizacji projektów dofinansowanych ze środków *Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój*, ale opartych na zasadach programu *Erasmus+*.

W 2019 roku mija 5 rocznica działalności FRSE w zakresie realizacji projektów dofinansowanych ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Charakterystyka projektu

Opis projektu

W 2015 roku FRSE rozpoczęła realizację projektu *Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego* dofinansowanego ze środków EFS PO WER, realizowanego na zasadach programu *Erasmus+* sektor *Kształcenie i szkolenia zawodowe*.

METRYCZKA PROJEKTU	
Numer i nazwa Osi priorytetowej	IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa
Numer i nazwa Działania	4.2 Programy mobilności ponadnarodowej
Okres realizacji projektu	2015-08-01 do 2019-06-30
Obszar realizacji projektu	Cała Polska
Całkowita wartość projektu	277 814 178,60 PLN

Tabela 1. Dane informacyjne o projekcie *Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego* | Konkurs 2015 i 2016

Głównym celem projektu było podniesienie kompetencji zawodowych i kluczowych uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz placówek kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kadry kształcenia zawodowego poprzez udział w programach mobilności ponadnarodowej.

Uczniowie oraz absolwenci mogli podjąć staż w zagranicznym przedsiębiorstwie, instytucji publicznej, organizacji pozarządowej lub szkolenie w centrum kształcenia zawodowego. Celem mobilności było ułatwienie przejścia z etapu nauki do zatrudnienia. Wyjazdy uczniów i absolwentów mogły trwać od 2 tygodni do 12 miesięcy, jednak najczęstszą formą realizacji był staż 4 tygodniowy.

Kadra edukacyjna miała możliwość poznania za granicą nowych metod uczenia zawodu oraz rozwijania trwałej współpracy między instytucjami kształcenia i szkolenia zawodowego z różnych krajów. Mobilność kadry zakładała takie formy jak działalność dydaktyczna i szkoleniowa pozwalająca na prowadzenie zajęć dydaktycznych w partnerskich szkołach kształcenia i szkolenia zawodowego za granicą lub szkolenia kadry,

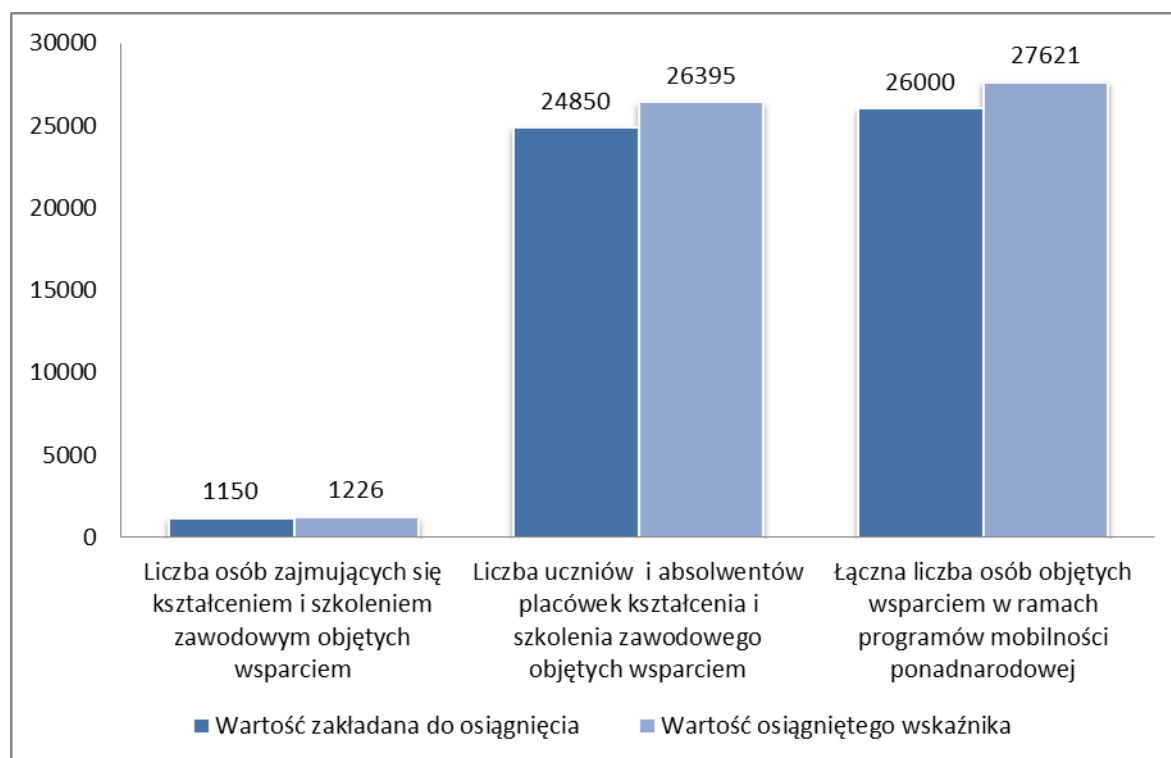

czyli działania wspierające doskonalenie zawodowe kadr poprzez odbywanie staży zawodowych lub praktyczne doświadczenie edukacyjne (*job shadowing*). Wyjazdy kadry mogły trwać od 2 dni do 2 miesięcy. Preferowanym okresem pobytu zagranicznego było jednak szkolenie 4 dniowe.

Projekt *Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego* zakładał objęcie dodatkowym dofinansowaniem projektów, które znalazły się na liście rezerwowej programu *Erasmus+* sektor *Kształcenie i szkolenia zawodowe*, Akcja 1 w konkursie 2015 i 2016.

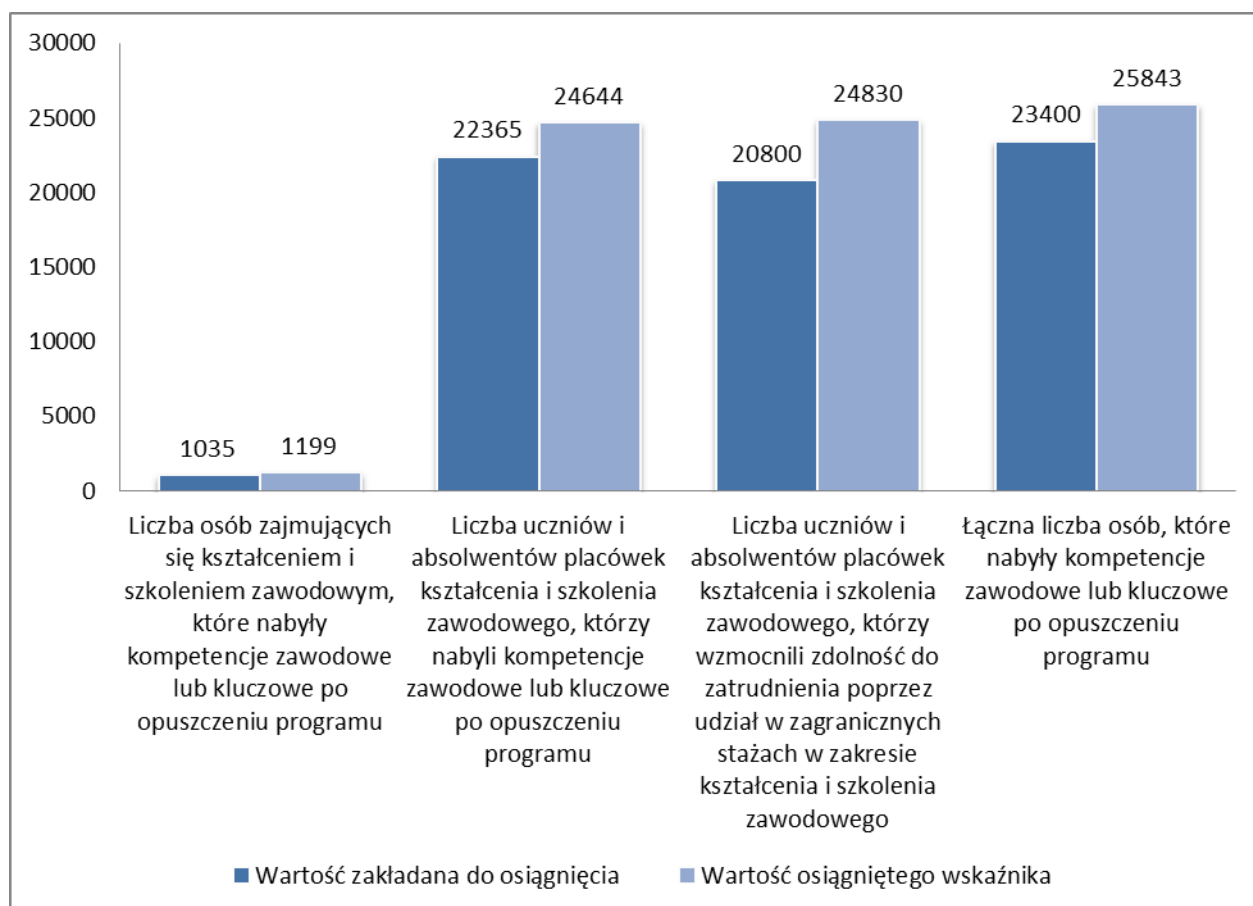
Wskaźniki projektu

We wniosku o dofinansowanie założono osiągnięcie trzech wskaźników produktu mierzących liczbę osób, objętych wsparciem w ramach programów mobilności ponadnarodowej. Wartość każdego ze wskaźników została osiągnięta na poziomie **106%**, względem zakładanej wartości docelowej.

Wykres 1. Wartość wskaźnika produktu i rezultatu osiągnięta od początku realizacji projektu *Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego* | Konkurs 2015 i 2016

Projekt zakładał również osiągnięcie czterech wskaźników rezultatu mierzących nabycie kompetencji zawodowych lub kluczowych oraz wzmocnienie zdolności do zatrudnienia osób biorących udział w zagranicznych mobilnościach edukacyjnych.

Wykres 2. Wartość wskaźnika rezultatu i rezultatu osiągnięta od początku realizacji projektu Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Każdy z czterech wskaźników osiągnął ostatecznie wyższy procent realizacji niż zakładano, było to odpowiednio (% realizacji):

1. Liczba uczniów i absolwentów placówek kształcenia i szkolenia zawodowego, którzy nabyli kompetencje zawodowe lub kluczowe po opuszczeniu programu – **110%**
2. Liczba osób zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym, które nabyły kompetencje zawodowe lub kluczowe po opuszczeniu programu – **116%**

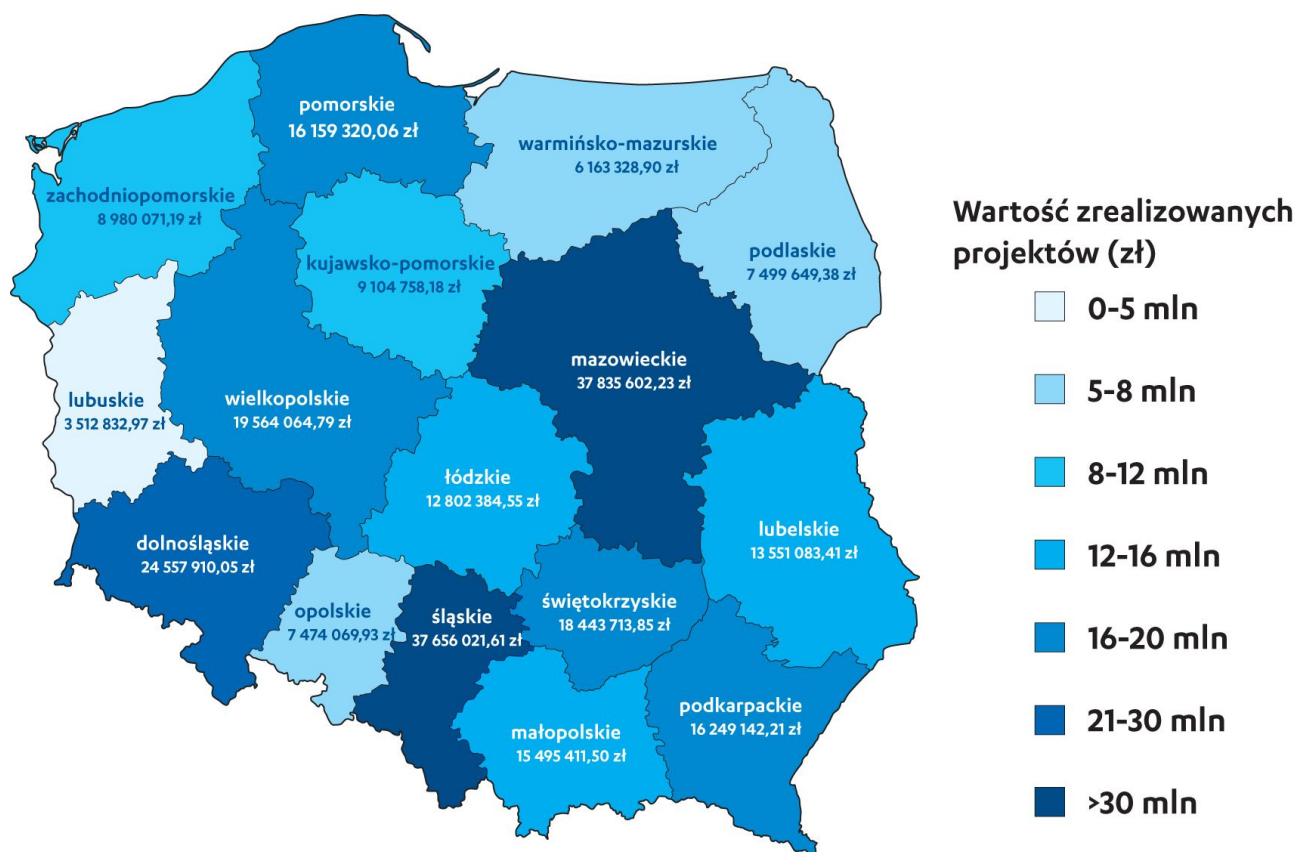
3. Liczba uczniów i absolwentów placówek kształcenia i szkolenia zawodowego, którzy wzmocnili zdolność do zatrudnienia poprzez udział w zagranicznych stażach w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego – **119%**
4. Łączna liczba osób, które nabyły kompetencje zawodowe lub kluczowe po opuszczeniu programu – **110%**

Do realizacji projektów ze środków PO WER ostatecznie zaproszono łącznie **667 instytucji** (214 z konkursu 2015 i 453 z konkursu 2016) z listy rezerwowej programu *Erasmus+* sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe. Wsparciem udało się objąć **27 621 osób** (8 566 w konkursie 2015 i 19 055 w konkursie 2016).

Dofinansowanie przyznane poszczególnym instytucjom pozwoliło na pokrycie do 100% kosztów realizacji projektów. Instytucje otrzymały środki finansowe na wsparcie organizacyjne (350 EUR na uczestnika), w tym przygotowanie kulturowo-pedagogiczno-językowe oraz podróży i wsparcie indywidualne uczestnika (kwoty zgodne z tabelą stawek programu Erasmus+ Konkurs 2015 i 2016).

Wartość zrealizowanych projektów w podziale na województwa

Dofinansowaniem objęte zostało terytorium całego kraju, choć poziom aktywności w poszczególnych regionach był mocno zróżnicowany. Ważną różnicą w stosunku do projektów Erasmus+ była waluta dofinansowania. W projektach PO WER beneficjanci otrzymywali dofinansowanie w polskich złotych (PLN), inaczej niż w Erasmus+ gdzie było przekazywane w euro (EUR).

Mapa 1. Wartość zrealizowanych projektów w podziale na województwa wraz z wartością otrzymanego dofinansowania projektu Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Największym beneficjentem dofinansowania w ramach projektu realizowanego przez FRSE ze środków PO WER było województwo mazowieckie. Równie wysoki poziom pozyskania funduszy miały województwo śląskie i dolnośląskie. Najmniejsze środki finansowe na mobilności zagraniczne pozyskało województwo opolskie.

Instytucje beneficjentów / instytucje wysyłające

Rodzaje instytucji

Wśród instytucji realizujących projekty przeważają szkoły lub inne ośrodki edukacyjne prowadzące kształcenie zawodowe, co stanowi 82% wszystkich beneficjentów. Wśród nich są m.in. zespoły szkół i wchodzące w ich szkoły branżowe. Równie często pojawiały się centra kształcenia zawodowego, praktycznego lub ustawicznego. Pozostali beneficjenci to organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz instytucje samorządu terytorialnego.

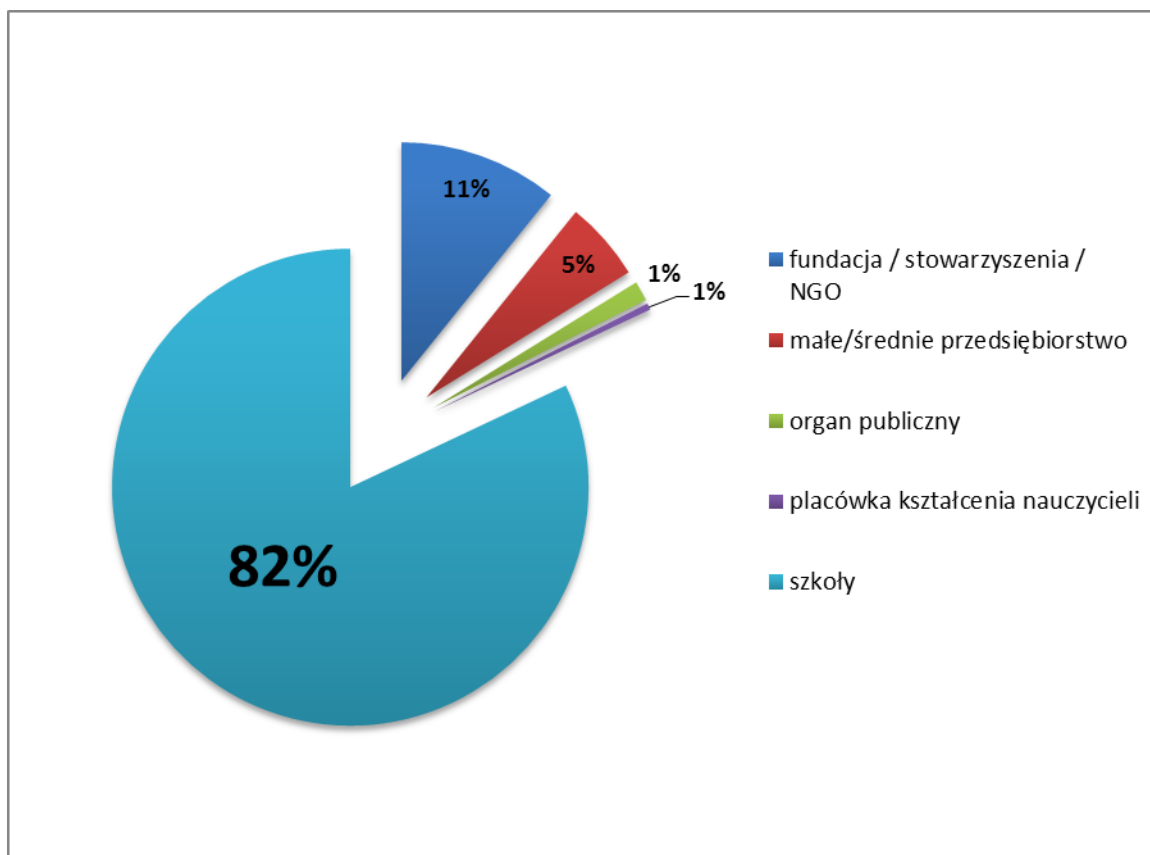

Diagram 1. Rodzaje instytucji biorących udział w projekcie *Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego* | Konkurs 2015 i 2016

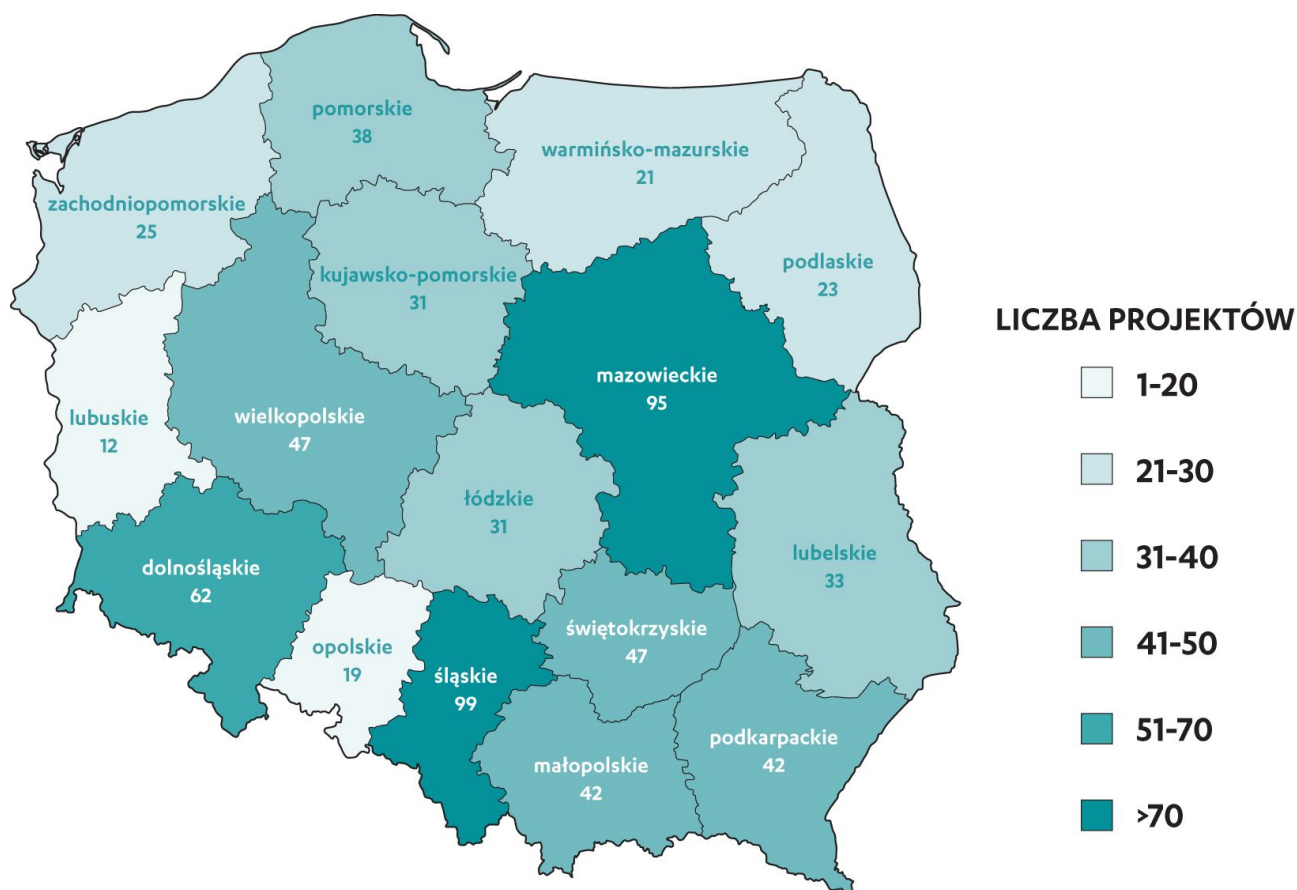
Dziedziny/obszary projektów

Kształcenie i szkolenie zawodowe jest bardzo zróżnicowanym sektorem edukacyjnym. Nauka może odbywać się zarówno w szkole jak i bezpośrednio u pracodawcy lub w formie kształcenia rzemieślniczego. Zakres tematyczny kształcenie jest równie szeroki.

Stáže i szkolenia zawodowe osób uczących się najczęściej były realizowane w obszarach związanych z Hotelarstwem i gastronomią, stanowiły **26%** wszystkich mobilności zagranicznych uczniów i absolwentów. Kolejnymi obszarami cieszącymi się dużą popularnością były Technologie Informacyjne i Komunikacyjna tzw. TIK (11%), Edukacja (7%), Mechanika i budowa maszyn (7%) i Architektura i budownictwo (7%).

Mobilność kadry była najczęściej realizowana z tematyki związanej z Edukacją (31%), Szkoleniami nauczycieli ze specjalizacji przedmiotowej (22%), Hotelarstwem i gastronomią (16%).

Liczba projektów w podziale na województwa

Mapa 2. Liczba zrealizowanych projektów w podziale na województwa projektu Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Beneficjenci samodzielnie planują zakres i formę projektu, stąd mogą się zdarzyć projekty duże, charakteryzujące się wysokim budżetem i znaczną ilością uczestników. Drugą odsłoną mogą być projekty małe dla kilku lub jednego uczestnika. Obie formy są obecne w projektach, które otrzymały dofinansowanie ze środków PO WER.

Najwięcej projektów zostało zrealizowanych w województwie śląskim, co stanowiło 15% wszystkich podjętych inicjatyw. Na podobnym poziomie uplasowało się województwo mazowieckie. Najmniej projektów

mobilności zagranicznej miało miejsce w województwie lubuskim.

Uczestnicy projektów

Opis grupy docelowej (kwalifikowalni uczestnicy)

Grupę docelową stanowili uczniowie i absolwenci oraz kadra kształcenia i szkolenia zawodowego, zgodnie z zasadami określonymi dla programu Erasmus+, sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe, Akcja 1. W przypadku absolwentów mobilność musiała być zrealizowana w ciągu jednego roku od ukończenia nauki przez uczestnika.

Ważną różnicą w stosunku do projektów Erasmus+ był zakaz podwójnego udziału w projektach dofinansowanych ze środków PO WER.

W ciągu trwania całego projektu Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego łącznie wsparciem objętych zostało **27 621 osób**, z czego **26 395 stanowiły osoby uczące się, a 1 226 to kadra kształcenia i szkolenia zawodowego.**

Typy działań

Uczestnicy mieli możliwość realizacji mobilności zagranicznej w podziale na cztery typy działań, zgodnie z zasadami programu Erasmus+. Osoby uczące się (uczniowie i absolwenci) mogli wyjechać na działania typu VET-COMP, czyli staże w przedsiębiorstwa zagranicznych lub VET-SCHOOL, czyli staże w zagranicznych placówkach kształcenia/szkolenia zawodowego. Kadra mogła skorzystać z działania typu VET STA, czyli szkolenia i działania typu job shadowing lub VET-TAA, czyli prowadzenia zajęć i szkoleń w zagranicznej instytucji.

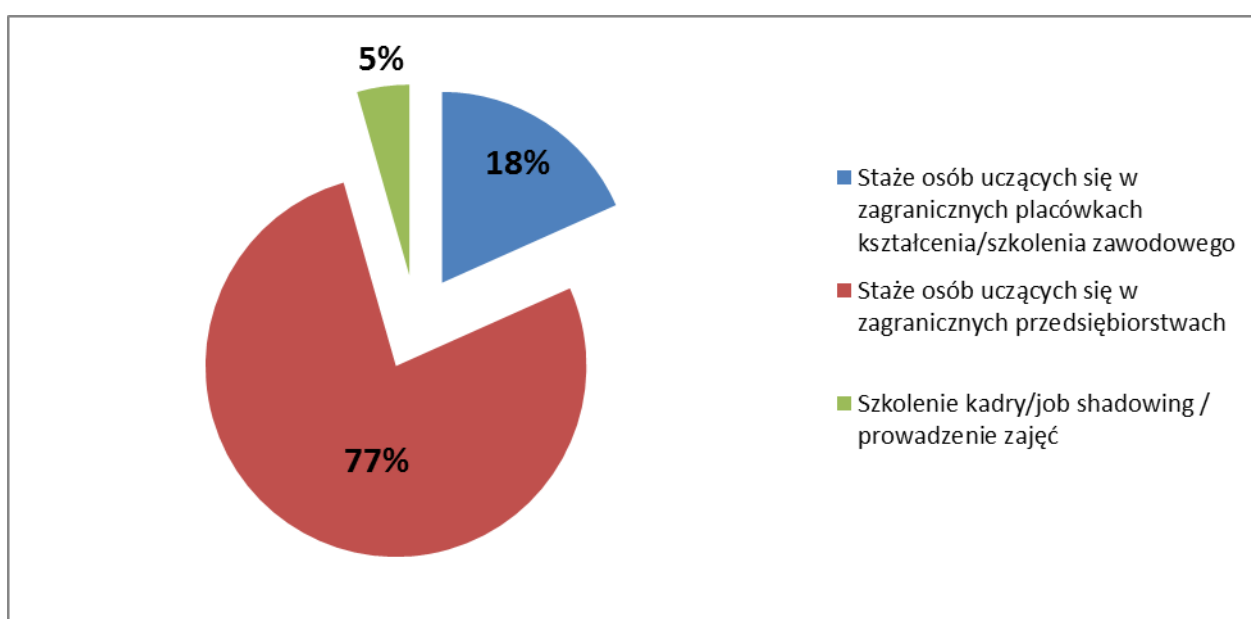

Diagram 2. Liczba uczestników w podziale na typ mobilności zagranicznej projektu Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Wśród uczniów i absolwentów przeważały staże w przedsiębiorstwa zagranicznych (VET-COMP). Ten typ mobilności zrealizowało aż 21 333 osób, co stanowi **77%** wszystkich wyjazdów zagranicznych. Drugą możliwością, czyli staże w zagranicznych placówkach kształcenia/szkolenia zawodowego (VET-SCHOOL) zrealizowało 5 062 osób, czyli **18%** uczestników. Łącznie na mobilność osób uczących się wyjechało 26 395 osób.

Staż były realizowane zarówno w dużych przedsiębiorstwach, jak i małych firmach rodzinnych. Uczniowie szkolili się również w ośrodkach i warsztatach kształcenia zawodowego. Staż zagraniczny pełnił rolę dodatkowej praktyki zawodowej lub był włączany w obowiązkową praktykę wynikającą z programów

nauczania.

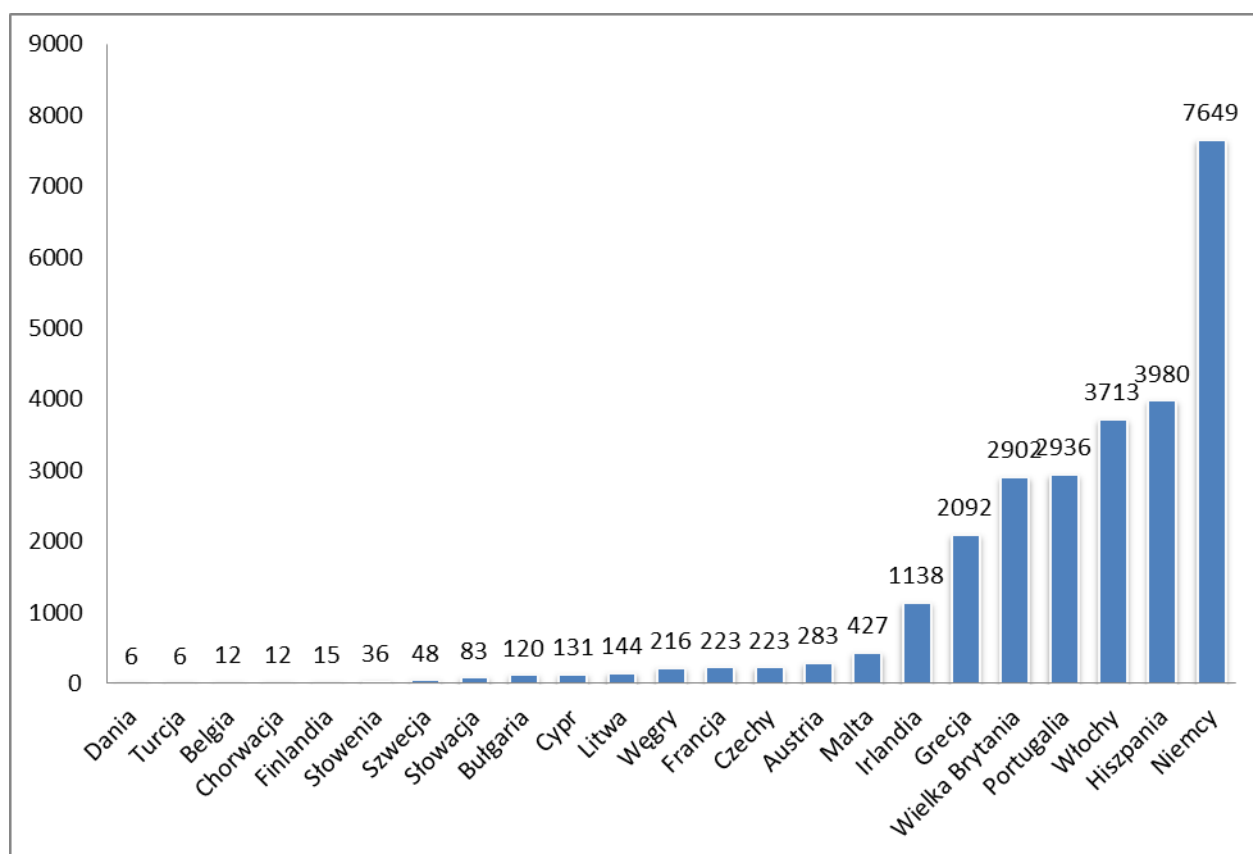
Wyjazdy kadry stanowiły **5%** wszystkich mobilności. Kadra kształcenia i szkolenie zawodowego wyjeżdżała na szkolenie i działanie typu job shadowing (VET-STA) – 1 214 osób oraz prowadzenie zajęć i szkoleń w zagranicznej organizacji – 12 osób. Łącznie na mobilność zagraniczną kadry wyjechało 1 226 osób.

Liczba uczestników w podziale na kraj docelowy mobilności

Analiza kierunków mobilności zagranicznej w ramach projektów staży i szkoleń zagranicznych wskazuje na kilka popularnych destynacji.

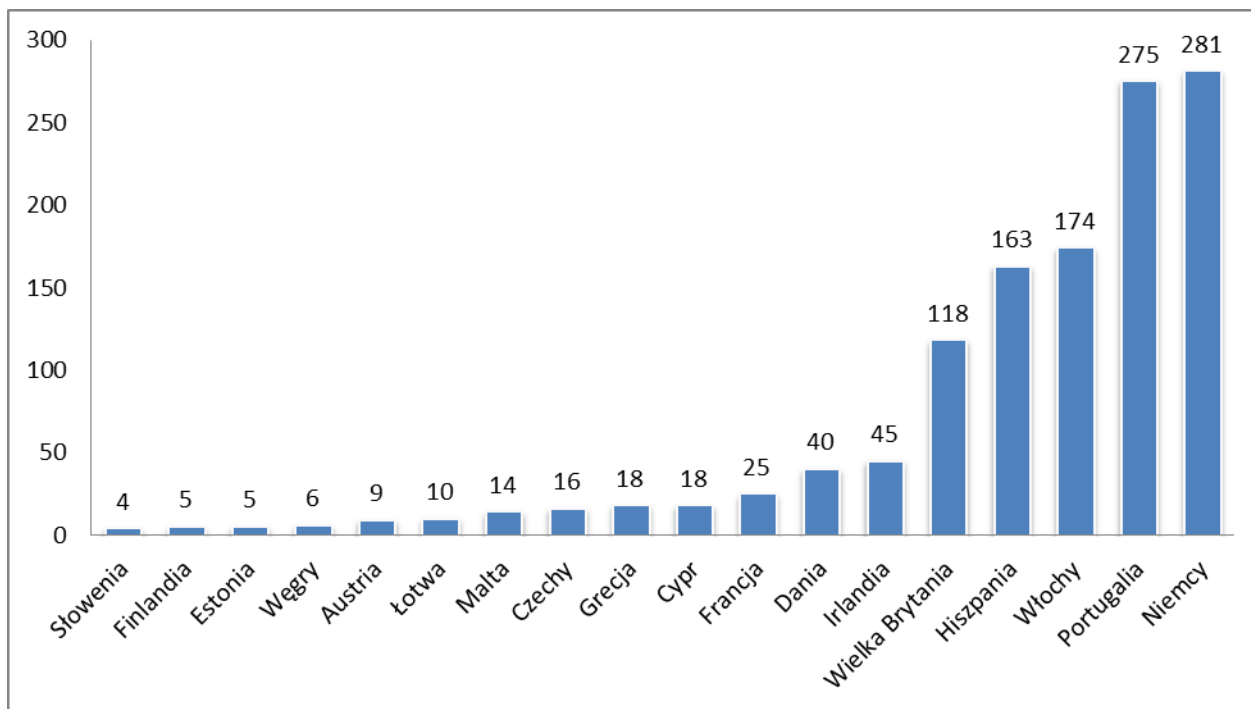
W trakcie trwania całego projektu uczniowie i absolwenci odwiedzili łącznie **23 kraje**. Najczęściej wyjazdy były realizowane do Niemiec, co stanowiło aż **29%** wszystkich mobilności osób uczących się (7 649 osób). W grupie krajów chętnie odwiedzanych znalazły się również Hiszpania, Włochy, Portugalia, Wielka Brytania, Grecja, Irlandia.

Wykres 3 Liczba uczestników – osób uczących się i absolwentów w podziale na kraj docelowy mobilności projekt Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Kadra kształcenia i szkolenia zrealizowała mobilności łącznie do **18 krajów**. Najchętniej wybierana jako kraj wyjazdu były również Niemcy. Mobilność do tego kraju odbyło 281 osób, czyli **23%** wszystkich wyjeżdżających. Dużą popularnością cieszyła się również Portugalia, Włochy, Hiszpania i Wielka Brytania.

Wykres 4 Liczba uczestników – kadra kształcenia i szkolenia zawodowego w podziale na kraj docelowy mobilności projekt Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Liczba uczestników w podziale na płeć

Rekrutacja uczestników była prowadzona przez instytucje wysyłające zgodnie z przyjętymi przez nie zasadami. Forma, zakres i sposób jej przeprowadzenia były zależne od typu instytucji, charakteru realizowanego projektu czy rodzaju uczestnika. Mimo różnic w sferze merytorycznej, każdy proces rekrutacji opierał się na jasno i przejrzysto określonych kryteriach naboru z uwzględnieniem zasady równości szans, w tym równości szans kobiet i mężczyzn.

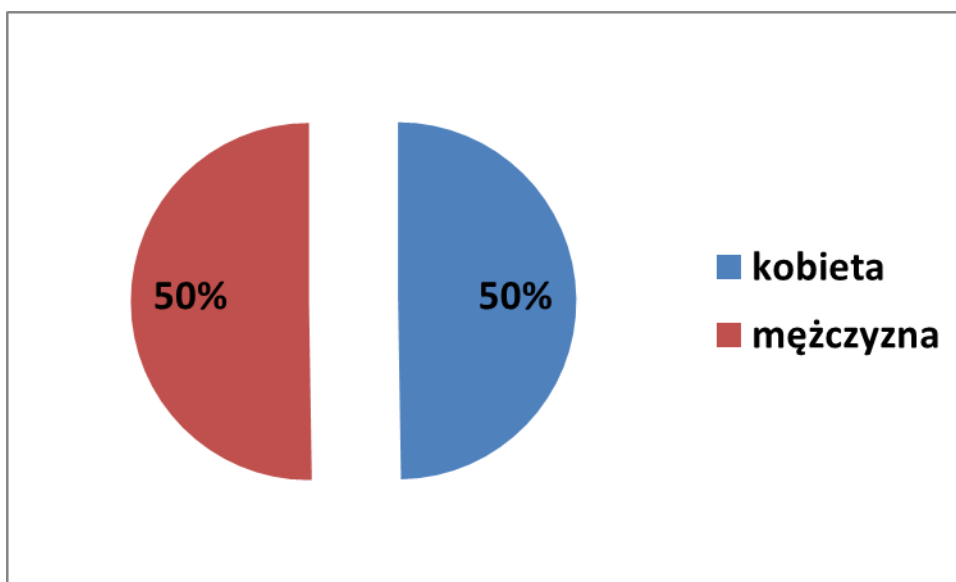

Diagram 3 Liczba uczestników w podziale na płeć w projekcie Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Zgodnie z przedstawionymi danymi, w projekcie PO WER nie wystąpiły znaczące różnice w obszarze dostępu do udziału kobiet i mężczyzn. Potwierdza to przyjęte na początku realizacji projektu założenia, które opierały się na danych pozyskanych z zakończonych projektów finansowanych ze środków PO KL. Zgodnie z ówczesnymi danymi, w projektach staży zagranicznych wzięło udział 47,5% kobiet i 52,5% mężczyzn.

Liczba uczestników w podziale na obszar zamieszkania

Ponad połowa uczestników mobilności zagranicznych pochodzi z terenów wiejskich (14 821 osób) lub wiejsko-miejskich (6 664 osoby). Uczestnicy z terenów miejskich stanowili 22% wszystkich osób wyjeżdżających na staż lub szkolenie (6 136 osób).

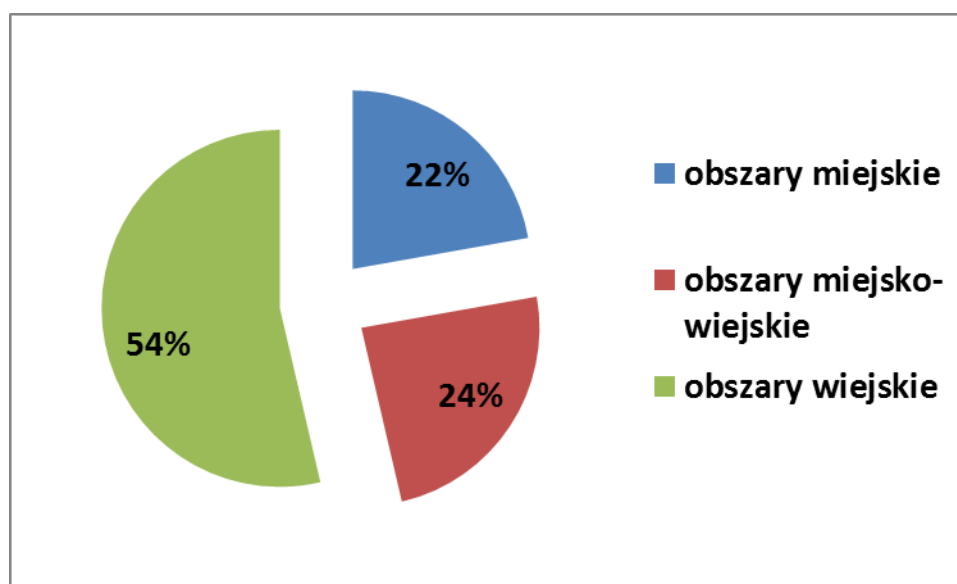

Diagram 4 Liczba uczestników według obszaru zamieszkania w projekcie Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego | Konkurs 2015 i 2016

Dane dotyczące pochodzenia uczestników również są zbieżne z analizą grupy docelowej przedstawionej na początku planowania projektu. Zgodnie z założeniami przewidywane było objęcie wsparciem osób z terenów słabiej rozwiniętych. Dane wskazywały, że 50% uczestników będzie pochodzić z terenów wiejskich. Przedstawione dane potwierdzają słuszność przyjętych założeń.

Określenie obszaru zamieszkania odbywało się wg stopnia urbanizacji (DEGURBA). DEGURBA to zdefiniowana przez Eurostat i wykorzystywana do monitorowania obszaru realizacji projektu klasyfikacja jednostek przestrzennych, zgodnie z którą jednostki przestrzenne przyporządkowane są do następujących kategorii: gęsto zaludnione, czyli obszary miejskie (o ludności > 50 000), pośrednie, czyli obszary wiejsko-miejskie (o ludności > 5 000) i słabo zaludnione, czyli obszary wiejskie (o ludności < 5 000).

Odniesienie do stosowania zasady równości szans, w tym równości szans kobiet i mężczyzn

Ze względu na specyfikę projektu, w którym wszystkie działania związane z zaplanowaniem i realizacją mobilności zagranicznych były realizowane przez instytucje wysyłające, FRSE prowadziła działania uświadamiające beneficjentów o konieczności stosowania przez nie działań niwelujących jak i działań związanych z równością szans, w tym równością szans kobiet i mężczyzn poprzez akcje informacyjne i odpowiednie zapisy w umowie finansowej z instytucją wysyłającą.

Zasada równości szans, w tym równości szans kobiet i mężczyzn miała zastosowanie w dwóch obszarach:

- sposób dotarcia do grupy docelowej projektu – informowanie potencjalnych uczestników o projekcie różnymi kanałami i sprawdzanie, czy język używany w informacji o projekcie nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci lub osób z niepełnosprawnościami,
- rekrutacja – wprowadzenie zapisów w umowie finansowej z FRSE, by nie dopuszczać do jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, wyznanie, przynależność rasową, etniczną, religijną, niepełnosprawność czy orientację seksualną - zasadność udziału w mobilności powinna być rozpatrywana jedynie w oparciu o kryteria merytoryczne.

Prowadzona była również akcja informacyjna, która miała uświadomić instytucje w kwestii stosowania w/w zasad głównie poprzez przekazywanie wytycznych podczas szkoleń dotyczących m.in. zarządzania projektami, indywidualnych konsultacji pracowników FRSE z przedstawicielami instytucji beneficjentów (kontakt mailowy, telefoniczny, w siedzibie fundacji) i wizyt monitorujących realizację projektu w siedzibie beneficjenta oraz zamieszczanie stosowanych informacji na stronie internetowej projektu.

W ramach weryfikowania poprawności założeń projektów FRSE realizowała również wizyty monitoringowe w siedzibach instytucji realizujących projekty. Bazą do przeprowadzenia wizyty był wypełniony przez beneficjenta odpowiednio wcześniej Kwestionariusz dla beneficjenta. W kwestionariuszu zawarte były pytania odnoszące m.in. do stosowania zasady równości szans, w tym równości szans kobiet i mężczyzn. W trakcie wizyty pracownicy FRSE omawiali z beneficjentem przedstawione informacje i udzielali ew. wskazówek, co do sposobu wdrażania zasady równości szans.

Wpływ projektu

Wpływ mobilności na uczestników

Korzyści zawodowe

Dzięki udziałowi w mobilności zagranicznej uczniowie i absolwenci mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy i zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych w zagranicznych przedsiębiorstwach lub instytucjach szkoleniowych. Miejsca i programy merytoryczne pobytu były uzgadniane przez organizacje wysyłające i przyjmujące, aby zapewnić uczestnikom jak najwyższy poziom merytoryczny stażu i możliwość zdobycia jak najlepszych umiejętności. Z dotychczas zrealizowanych projektów wynika, że udział w zagranicznej mobilności stwarza uczestnikom możliwość:

- zdobycia doświadczenia zawodowego na europejskim rynku pracy,
- uzyskania praktycznych kompetencji będących uzupełnieniem wiedzy teoretycznej nabytej w procesie edukacji formalnej ułatwiających zaistnienie na rynku pracy i realizację planów zawodowych,
- poznania zasad funkcjonowania europejskich przedsiębiorstw i stosowania nowoczesnych technologii,
- przygotowania do życia w warunkach gospodarki rynkowej.

Kadra szkolenia zawodowego dzięki udziałowi w projektach mobilności miała możliwość doskonalenia swoich kompetencji zawodowych i kluczowych, co jest niezwykle ważne w sytuacji szybkich zmian zachodzących zarówno w gospodarce jak i na rynku pracy.

Udział w mobilności zagranicznej był, więc działaniem wpływającym na:

- uaktualnienie wiedzy zawodowej i praktycznej,
- zweryfikowanie i porównanie metod nauki w polskim systemie kształcenia z jego odpowiednikami w całej Europie,
- implementację niektórych metod i sposobów kształcenia w danej placówce kształcenia,
- reorganizację warsztatów praktycznej nauki zawodu zgodnie ze wzorcami europejskimi,
- opracowanie autorskich programów kształcenia.

Należy oczywiście zaznaczyć, że wskazana lista nie jest zamknięta. Każda instytucja wykorzystuje wiedzę i umiejętności zdobyte podczas szkolenia zagranicznego zależnie od swoich potrzeb lub możliwości. Warto jednak podkreślić, że udział w takim wyjeździe jest bardzo często początkiem długofalowych zmian w instytucjach.

Podniesienie kompetencji kluczowych

Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia. Zgodnie z Zaleceniem Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, można wyodrębnić osiem kompetencji kluczowych:

1. kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
2. kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
3. kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
4. kompetencje cyfrowe
5. kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
6. kompetencje obywatelskie,
7. kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
8. kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej

Udział w stażach i szkoleniach zagranicznych jest jednym z najlepszych narzędzi pozwalających uczestnikom

na zdobycie tych kompetencji. Podczas pobytu zagranicznego uczestnicy oprócz wiedzy zawodowej podnoszą znajomości języków obcych, uczą się samodzielności i podnoszą pewność siebie. Bardzo często uczestnicy wyjazdów zagranicznych uświadamiają sobie również jak dużo od nich zależy. W praktyce przekonują się, że nauka języka obcego nie jest przykrym obowiązkiem a ważnym elementem w ich karierze zawodowej. Zyskują, więc świadomość konieczności uczenia się.

Szkołąc się w przedsiębiorstwie zagranicznym uczestnicy mają również szansę na zdobycie z pierwszej ręki wiedzy o sposobie prowadzenia własnej działalności. Jest to niezwykle ważne, szczególnie w odniesieniu do kompetencji kluczowej, jaką jest inicjatywność i przedsiębiorczość. Ta szczególna kompetencja podkreśla, że oprócz samej wiedzy czy możliwości, młodzi ludzie powinni uczyć się wprowadzać swoje zamierzenia w czyn. Taką szkołą życia jest również udział w projekcie.

Wpływ mobilności na instytucję beneficjentów

Udział w projekcie oprócz oczywistego wpływu na pojedynczego uczestnika zmienia również całą instytucję. Źródłem tych zmian są zarówno uczniowie i kadra wyjeżdżająca na mobilność, jak i osoby zaangażowane w realizację projektów, czy instytucje wspierające beneficjentów.

Uczniowie wyjeżdżając na staż zagraniczny mają możliwość porównania metod nauki zawodu w placówce kształcenia czy sposobów odbywania praktyk zawodowych u pracodawców. Po powrocie bardzo często dzielą się swoimi wnioskami, nieświadomie wskazując szkole, jakie elementy należy zmodyfikować w kształceniu zawodowym.

Kadra kształcenia bierze udział w mobilności w konkretnie określonym celu. Ma za zadanie zdobyć nową wiedzę i doświadczenia z zakresu kształcenia zawodowego. Ważnym elementem w tym działaniu jest umożliwienie wdrożenia innowacji w danej placówce. Uczestnicy mobilności po powrocie dzielą się, więc swoją wiedzą z pozostałymi nauczycielkami i instruktorami, opracowują autorskiej programy nauczania, albo wprowadzają niektóre elementy sposobów kształcenia podpatrzone w trakcie szkolenie zagranicznego. W instytucji formułuje się, więc grupa ludzi, która jest gotowa na zmiany jakościowe w kształceniu zawodowym.

Innym ważnym skutkiem dla instytucji jest wykształcenie się grupy ludzi posiadającej doświadczenie w realizacji projektów. Nie tyle chodzi tutaj o aspekty merytoryczne, związane jedynie z projektami szkoleń lub staży zagranicznych, ale utworzenie nieformalnego zespołu projektowego. Taki zespół będzie w stanie zaplanować i zrealizować inne pomysły i projekty w przyszłości.

Wpływ projektu można również odnieść do wzrostu prestiżu instytucji czy rozpoznawalności w regionie. Instytucje realizujące projekty zauważają wyraźny wzrost zainteresowania placówką w trakcie rekrutacji. Potencjalni kandydaci w trakcie promocji placówki czy dni otwartych wprost pytają o możliwość udziału w praktykach zagranicznych.

Działania informacyjno-szkoleniowe

Przeprowadzone szkolenia

W ramach działań informacyjno-szkoleniowych zaplanowano i przeprowadzono szkolenia w których łącznie uczestniczyło prawie 1 115 przedstawicieli instytucji realizujących projekty na zasadach Programu Erasmus+ Sektor Kształcenie i szkolenia finansowe, finansowanych ze środków PO WER z Konkursu 2015 i 2016.

Plan szkoleń zakładał przygotowanie instytucji do realizacji projektów poprzez serię szkoleń na temat zarządzania projektami. Zespół projektowy zorganizował 10 spotkań w Warszawie dla przedstawicieli instytucji z konkursu 2015 i 2016. Z każdej instytucji zaproszono dwie osoby. Ze względu na zakres tematyczny szkoleń FRSE sugerowało udział koordynatora i osoby odpowiedzialnej za kwestie finansowe w projekcie. W 10 edycjach szkoleń łącznie udział wzięło 971 osób.

Na szkoleniach poruszano zagadnienia związane z umową finansową pomiędzy instytucją wysyłającą, a FRSE oraz pomiędzy uczestnikiem mobilności a instytucją wysyłającą. Przedstawione zostały również zasady jakościowe zarządzania projektami, w tym współpraca z partnerem, rekrutacja uczestników, zasada równości szans kobiet i mężczyzn, przygotowanie pedagogiczne, kulturowe i językowe, realizacja staży i monitorowanie przebiegu staży, raporty uczestników, certyfikacja mobilności, ewaluacja działań, rozpowszechnianie i wykorzystanie rezultatów, metody rozwiązywania problemów, jakość raportu końcowego. Kwestie zarządzania finansowego był omawiane przez przedstawicieli Rozliczeń Finansowych i dotyczyły zagadnień związanych z kategoriami budżetowymi w projekcie, przesunięciami pomiędzy kategoriami budżetu, kwalifikowalnością kosztów – koszty nieuprawnione, polityką kursową, typami podstawowych kontroli oraz kontroli finansowych projektów, dokumentacją projektu.

Zorganizowano również szkolenie z rozliczania projektu i składania raportu końcowego dla 144 uczestników. W trakcie szkolenia uczestnicy mogli dowiedzieć się, w jaki sposób wprowadzać oraz przekazywać informację o mobilnościach uczestników oraz jak złożyć raport końcowy z realizacji działań za pomocą systemu Mobility

Tool+, mieli możliwość poznać powiązania pomiędzy systemem MT+ a formularzem SL w systemie OnLine FRSE, zapoznać się z formularzem Raportu Końcowego, omówić zasady rozliczania finansowego projektu, dowiedzieć się jak przygotować Dokument Europass Mobilność za pośrednictwem systemu OnLine FRSE (online.frse.org.pl), omówić w jaki sposób upowszechniać i wykorzystać wypracowane podczas realizacji projektu rezultaty. Podczas spotkań beneficjenci mogli skonsultować bieżące działania projektowe z opiekunem wyznaczonym w FRSE.

Zrealizowane monitoringi

W ramach bieżącego monitorowania postępu w realizacji projektów, przedstawiciele FRSE zrealizowali 25 wizyt monitorujących w siedzibie instytucji wysyłających uczestników na staż lub szkolenie zagraniczne. Monitoringi dotyczyły kwestii merytorycznych w zarządzaniu projektami i były realizowane przez Zespół Projektowy. Wizyty pełniły funkcję narzędzia doradczego dla instytucji oraz były pomocne w zidentyfikowaniu projektów, które mogły zostać ocenione jako dobra praktyka.

Inną formą weryfikacji czy projekty realizowano zgodnie z zasadami i wytycznymi FRSE były kontrole przeprowadzane przez przedstawicieli Rozliczeń Finansowych FRSE również w siedzibie instytucji wysyłających tzw. kontrole on-the-spot. Kontrole były realizowane w trakcie trwania projektu i dotyczyły wytypowanych beneficjentów. Celem kontroli było zbadanie czy samo działanie jest zgodne z wnioskiem o dofinansowanie, umową o dofinansowanie oraz wymogami formalnymi. Zrealizowano pięć kontroli on-the-spot.

Strona internetowa

Jednym z głównych źródeł informacji dla instytucji realizujących projekty była strona internetowa projektu, znajdująca się pod adresem <http://power.frse.org.pl/edukacja-zawodowa-2016> Na stronie internetowej były zamieszczane wzory dokumentów, zasady i wytyczne związane z poprawną realizacją projektów oraz materiały szkoleniowe, możliwe do pobrania dla zainteresowanych.

POWERGEDON

POWERGEDON to przedsięwzięcie, które zostało zainicjowane na 60-lecie istnienia Europejskiego Funduszu Społecznego, 5-lecie realizacji projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, a także 30-lecie Programu Erasmus + w Europie.

Wydarzenie zostało zorganizowane w dniach 3 – 5 czerwca 2019 r. w Pałacu i Folwarku Łochów k. Warszawy. POWERGEDON 2019 to trzecia edycja tego wydarzenia, połączona z konferencją z okazji 5-lecia realizacji przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji projektów ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Głównym celem przedsięwzięcia było podsumowanie działalności FRSE w zakresie realizacji projektów dofinansowanych ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach pierwszego dnia (3 czerwca 2019) zostało zorganizowane konferencja „INNOWACJE SPOŁECZNE I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA W EDUKACJI”. W konferencji poświęconej tematyce innowacji społecznych i mobilności ponadnarodowych uczestniczyli przedstawiciele oświaty i instytucji realizujących projekty mobilności, w tym: nauczyciele, dyrektorzy szkół, kadra zarządzająca placówkami edukacyjnymi oraz przedstawiciele instytucji zajmujący się niezawodową edukacją dorosłych. Spotkanie było okazją do dyskusji nt. roli i znaczenia projektów w procesie budowania kapitału społecznego, rozwijania współpracy międzynarodowej oraz wymiany doświadczeń. W ramach konferencji była również możliwość zapoznania się z Mobilnym Centrum Edukacyjnym FRSE. Seminarium otworzyła: Dominika Tadla, Zastępca Dyrektora Departamentu EFS w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju oraz Liliana Budkowska, Dyrektor Biura Programów Zewnętrznych i Międzysektorowych w FRSE.

Drugi dzień (4 czerwca 2019) skupiał się na szkoleniu praktycznym i był skierowany do ludzi realizujących projekty mobilności zagranicznej. Do udziału zaproszono po 2 przedstawiciele instytucji, które realizują bądź realizowały projekty mobilności w ramach środków PO WER w sektorach Edukacja szkolna, Edukacja dorosłych oraz Kształcenie i szkolenia zawodowe. Grupy wzięły udział w zmaganiach sportowych drużyn zgodnie z motto olimpijskim „Citius, Altius, Fortius”, czyli „Szybciej, Wyżej, Mocniej”, które wzywa do wprowadzania innowacji, nowych rozwiązań i stałego rozwoju. Podczas szkolenia uczestnicy mieli okazję podnieść swoje kompetencje z zakresu budowania poprawnych relacji w zespole projektowym, grupowego i kreatywnego rozwiązywania problemów oraz wymienić się swoimi doświadczeniami. Pozytywne opinie uczestników szkolenia wskazują, że ten obszar szkoleń jest z jednej strony bardzo potrzebny, ale jednocześnie dość zaniedbywany. Większą uwagę przykładają się do procedur i wymogów formalnych. Pomijają się jednocześnie człowieka jako siłę napędową projektów.

PODSUMOWANIE

Projekt Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego dofinansowany ze środków EFS PO WER, realizowany na zasadach programu Erasmus+ sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe zakończył się 30 czerwca 2019 roku. W trakcie jego realizacji Fundacja

Rozwoju Systemu Edukacji objęła dodatkowym dofinansowaniem 667 projekty i umożliwiła wyjazd na mobilność zagraniczną 27 621 uczestników. Odwiedzając 23 kraje europejskie mieli możliwość zdobyć unikatową wiedzę i doświadczenie zawodowe. Mobilności zagraniczne wpływały również na uczestników w sferze kompetencji kluczowych. Instytucje realizujące projekty nawiązały długofalową współpracę z instytucjami zagranicznymi, czego konsekwencją były kolejne projekty.

Kontynuując sukces zakończonogo projektu FRSE przystąpiło do realizacji kolejnych inicjatyw. Szczegółowe informacja na temat projektów są dostępne na stronie internetowej <http://www.power.frse.org.pl/ksztalcenie-zawodowe>